

Koga vabi Slovenska domobranska legija v svoje vrste?

Vse slovenske rodoljube ne glede na njihovo politično, strankarsko prepričanje. Vse, ki so ohranili v sebi ljubezen do domovine in jim je žal, da bi jo uničil komunizem s tujim orožjem. Vse, ki si žele miru in reda, edinih poroštev za naš narodni obstoj, ter so pripravljeni za naš najvišji cilj — narodno samoohranitev — sodelovati s tisočji že oboroženih slovenskih domobrancev in s številnimi novimi prostovoljci. Vse tiste, ki so šele ob dvanajsti uri spoznali, kam zločinski komunizem vodi naš narod.

Da bomo prihodnje leto zadovoljni S pospravljanjem jesenskih pridelkov vrtnarji še niso končali z delom na vrtu

Ljubljana, 29. septembra. Očlovek bi mislil, da se nam jeseni, ko pričnemo s pospravljanjem vrta, ni treba več brigit za boleznimi, ki so letos že opravele svoje uničujoče delovanje na rastlinah. Ko pa ugotovimo škodo, vidimo, da letos ne smemo vsega tega zanemarjati, če hočemo, da ne bo prihodnje leto prav tako. Tudi sedaj v jeseni je treba pričeti z delom za zdravje rastlin v prihodnjem letu, zlasti pa za zdravo prezimovanje letošnje vrtnine.

V vlažnem jesenskem vremenu se pri nas pojavljajo na fizioloških strokih dvovrstne pege. Ene so vdrtne in rjave, pri temnih sortah pa temnozeleni, pri rumenih pa rumenkastive. Ta fiziološka peka, ker se obe boleznici prenašajo s semenom, moramo že sedaj na jesen nabrati zdravo seme, zdrave stroke brez peg, a vse druge ostanke fizioloških rastlin pa moramo že sedaj sežgati.

Bodimo pozorni tudi na kapusnice. Na njih se do oktobra meseca rade pojavljajo gosenice. Če nismo, nanje pravočasno pozorni, nam bodo uničile vse. Vrtarji so kapusnice že pospravili, tisti pa, ki jih še niso, naj bodo pozorni nanje in naj uničijo gosenice.

Bramorji si jeseni radi poljščejo tople kotečke v zemlji, da v njih prezimijo. Če izkopljemo sedaj 70 cm globoke in kvadratni meter široke jame na vrtu ter jih napolnimo s konjskim gnojem ter pokrijemo

z zemljo, se v gnoju naselijo bramorji, ki jih v zgodnji pomladi (februarja) polovimo, ko gnoj kopljemo. Zelo važno jesensko delo na vrtu je kopanje gred. Med kopanjem imejmo oči odprte za škodljiv mrčes, ki se skriva v zemlji. Našli bomo škodljive strupe, gosenice zemskih sov in ličinke vrtnih dlakavih mušic, ki jih lahko sedaj uničimo, da nam ne bodo delale spomladaj škode. Če nam dela pri opravi družbo perutnina, nam pobere vso golazen.

Ko jeseni pospravljamo pridelke, moramo paziti, da bodo čisti in zdravi spravljani v shrambe. Nagniti bi širili v shrambi gnobilo. Zlasti pri krompirju se površnost silno mašuje. Prav tako mora biti seveda tudi shramba čista, da ostanjejo pridelki sveži, čisti in užitni.

Oddaja odrezkov septembrskih živilskih kart

Ljubljanski mestni preskrbovalni urad bo prevzemal odrezke septembrskih živilskih kart v sobi št. 8. v Mestnem domu na Krekovem trgu št. 2-11, po naslednjem redu: dne 2. oktobra pridelna vrsta trgovci z začetnicami A, 4. oktobra trgovci z začetnicami B, 5. oktobra z začetnicami C do F, 6. oktobra z začetnicami G in H, 7. oktobra z začetnicami I in J, 8. oktobra z začetnicami K do M, 9. oktobra z začetnicami N in O, 10. oktobra z začetnicami P do R, 11. oktobra z začetnicami S do T, 12. oktobra z začetnicami U do V, 13. oktobra z začetnicami W do X, 14. oktobra z začetnicami Y in Z, 15. oktobra z začetnicami A do D, 16. oktobra z začetnicami E do H, 17. oktobra z začetnicami I do L, 18. oktobra z začetnicami M do P, 19. oktobra z začetnicami Q do R, 20. oktobra z začetnicami S do T, 21. oktobra z začetnicami U do V, 22. oktobra z začetnicami W do X, 23. oktobra z začetnicami Y in Z, 24. oktobra z začetnicami A do D, 25. oktobra z začetnicami E do H, 26. oktobra z začetnicami I do L, 27. oktobra z začetnicami M do P, 28. oktobra z začetnicami Q do R, 29. oktobra z začetnicami S do T, 30. oktobra z začetnicami U do V, 31. oktobra z začetnicami W do X, 1. novembra z začetnicami Y in Z, 2. novembra z začetnicami A do D, 3. novembra z začetnicami E do H, 4. novembra z začetnicami I do L, 5. novembra z začetnicami M do P, 6. novembra z začetnicami Q do R, 7. novembra z začetnicami S do T, 8. novembra z začetnicami U do V, 9. novembra z začetnicami W do X, 10. novembra z začetnicami Y in Z, 11. novembra z začetnicami A do D, 12. novembra z začetnicami E do H, 13. novembra z začetnicami I do L, 14. novembra z začetnicami M do P, 15. novembra z začetnicami Q do R, 16. novembra z začetnicami S do T, 17. novembra z začetnicami U do V, 18. novembra z začetnicami W do X, 19. novembra z začetnicami Y in Z, 20. novembra z začetnicami A do D, 21. novembra z začetnicami E do H, 22. novembra z začetnicami I do L, 23. novembra z začetnicami M do P, 24. novembra z začetnicami Q do R, 25. novembra z začetnicami S do T, 26. novembra z začetnicami U do V, 27. novembra z začetnicami W do X, 28. novembra z začetnicami Y in Z, 29. novembra z začetnicami A do D, 30. novembra z začetnicami E do H, 31. novembra z začetnicami I do L.

Od pekov bo mestni preskrbovalni urad prevzemal odrezke tako, da pridejo na vrsto 22. oktobra peki z začetnicami A do J, 23. oktobra z začetnicami K do O, 24. oktobra z začetnicami P in R ter 25. oktobra z začetnicami S do Z.

Trgovci in peki naj oddajajo odrezke same zanje določene dni in po določilih, ki so bila že večkrat objavljena.

Cene za marmelado in malinovec

Na podlagi določil št. 1. naredbe od 9. maja 1941-XIX, št. 17, Sl. list št. 38-41 v zvezi z določili št. 2 uredb o cenah, Sl. list št. 238-26-41, na podlagi določil št. 2 uredb o kontroli cen Sl. list št. 58-55-41.

Na predloženo ltr. »Malina«, »Potnik in druge«, »Vitamin«, »Zelinka Emerik«, »Alko«, »Jeras in druge«, »Meden Viktor« za dobrote novih cen je pokrajinska uprava dovolila sledeče najvišje prodajne cene pri proizvajalcih za: 1. Marmelado prve vrste 50 delov sladkorja, 50 delov sadne meze v posodah po 5 kg, 100 kg 2.169 Lir; 2. Malinovec v sestavi 100 delov sladkorja, 80 delov čistega malinovega soka, 100 kg 3.300 Lir; 3. Oranžada od 100 delov sladkorja, 10 delov čiste oranžadne ali limonine paste, 100 kg 4.700 Lir franko skladišče brez davka na poslovni promet.

Iz Hrvaške

Kakor poročajo s Hrvaškega, so pred nekaj dnevi v Koprivnici hrvaške in nemške oborožene sile v največje primorsko mesto Split. Prebivalstvo je zmagovite čete sprejelo z velikim navdušenjem.

V Varaždinskih toplicah bodo v kratkem odprli novo in prvo živalsko šolo za področje Nezavisne Hrvatske Države.

V Križevcih bodo te dni odprli zavod za raziskovanje tal. Za kemično laboratorijo so preskrbljeni že tudi potrebni instrumenti, tako da bo ves pouk že lahko takoj v polnem obsegu.

Botra Vila

Starj kamnar je bil pastirku že na prvi pogled kar po volji: razkorajil se je pred njim ter ga naravnost vprašal:

»Kaj bom delal?«
Starček je malo pomislil, nato pa mu odgovoril:

»Pomagaj mi boš! — Da bi lomil pečine kot jih jaz, si še prešibek; za drugo delo si pa že kar dober! Prod boš drobil v pesek, iz peska pa boš preseval zlata zrna, kamenje pa metal ven!«

Pastirček je od veselja kar poskočil in zavriskal:

»Sem torej v zlatem rudniku!«
Kamnar je tedaj stegnil svojo tresočo se roko in pokazal na veliko kado:

»Zlata zrna pretopim v tekoče zlato in iz njega kužem nato zlatnike. Tole kad jih mora biti polna; šele takrat bo delo končano.«

Starj kamnar mu je torej odkazal delo ter mu potisnil železno kladivo v roko, nato pa se brez kakšne nadaljnje besede vrnil k svojemu delu. Z navpičnih sten je trgjal skale; drugod je rušil višje kamnite sklade na tla ter jih z nekaj udarci zdrobil v debel grušč in prod. Izločeno kamenje pa je velel pastirku nesti na konec kamnoloma. Tam mu je visoko nad njuni glavama pokazal malo odprtino:

»Vidiš, to je želo one gradiske jame, v katero so prešerni pastirji metal kamenje ter nato radovedno priuškovali, kdaj bo zamolkel odmev javil, da je kamen padel na tla!«

Naročite se na slovensko poljudnoznanstveno zbirko »SVET«

Mesečna naročnina 20 lir
Za v polplotno vezane knjige pa 35 lir

Naročnike bomo sprejemali le do 1. novembra 1943

Naročite se na to zbirko čimprej v Ljudski knjigarni ali v upravi »Sveta«, Ljubljana, Kopitarjeva 6

Z oklepnikom proti ameriškim padalcem Izalovljeni napad sovražnikovih padalcev na nemške topniške postojanke

DNB, 25. septembra. Vojni poročevalci Oskar Peter Brandt popisuje, kako je skupina ameriških padalcev skušala napasti nemško topniško postojanko na južnem italijanskem bojišču, a ji je ta načrt povsem izpodletel. Proti kraju, kjer so se bili spustili sovražnikovi padalci, se je omenjeni poročevalci peljal z ogledniškim oklepnim avtomobilom in je zato njegovo poročilo tem več vredno, ker je poročilo očitno. Tako je popisuje ta zanimivi dogodek na bojišču:

Necol se je spet pripetilo marsikaj. Ze v prvih večernih urah, ko se je neznanova vročina umaknila prijetnemu večernemu hladu, so priprave na obeh straneh dale slutiti, da se obetajo hujši boji. Naše topništvo je bilo s svojim točnim streljanjem preganalo Angleže z neke višinske postojanke. Med tem smo slišali sikanje strojev, ki so pokrajino zavijali v umetno meglo. V malem dolinskem kotlu so se naši oklepni grenadirji pripravljali, da sovražniku izgrajo višinsko postojanko, ki jo je bil zasedel. Topništvo sovražnikovih ladij nas je pri tem pustilo pri miru. Dovolj mu je bilo tam zunaj v Salernskem zalivu, na katerega smo imeli iz naše postojanke diven razgled, že napadov, ki so jih vzprijeli nemški letalci na njihove ladje, katerim so prizadejali občutno škodo.

Pokrajina se je kopala v blede mesečini. Tedaj pa se je nenadno oglasilo močno brnenje letalskih motorjev ter obrnilo našo pozornost nase. Troje velikih letal, ki so letela zelo nizko, se je v hipu znašlo v hudem protiletalskem ognju. Letala so nekajkrat zakrožila nad našimi postojankami in jih začeli obiskovati z bombami, a silen ogenj iz naših protiletalskih topov jih je naglo preganjal. Ubrala so jo brž proti bližnjim goram, kjer je imelo svoje postojanke naše topništvo. Tedaj pa smo nenadno zagledali na nebu padalce, kako so se pogrnili z letal. V precejšnjem številu so odskočili z lesketajočih letalskih kril ter se začeli zelo naglo spuščati proti tlem.

Napad na topniške postojanke

Nobenega dvoma ni bilo, da imajo ti sovražni padalci nameni napasti nemške topniške postojanke. Zapeli so telefoni in v nekaj sekundah je bila vsa okolica na nogah. Oddelek ogledniških oklepnic vozil je bil prvi, ki jo je ubral proti sovražniku. Vodil

Mali, poldrugoletni Jožek Bertosi, sinček ključavničarja državne železnice, je bil večer hudo opečen po životu z vrela vodo. Bil je iz hiše št. 48 na Tržaški cesti preplezan v bolnišnico. Kako je nesreča nastala, bo pač dognala preiskava.

Mali dečki so se igrali. Nek fantek pa je v svoji razposajenosti zagnal bojno sekiro — poleno — 11letnemu delavčevemu sinu Marjanu Vrhovec v glavo. Bil je močno poškodovan.

Dijaki radi doma sekajo v drvarnici drva. Kronika zaznava, da več poškodb, ko so se mladi drvarji vsekali v roko. Anton Matičič, 13letni dijak, se je pri sekanju drv vsekal v levoico. Rano so mu obvezali v bolnišnici, kjer išče v sedanjih časih mnogo ljubljanskih poškodovancev na bolnišnični ambulanti prvo zdravniško pomoč.

Ljubljanski gostilničarji so v zadnjih dneh zelo zvišali cene vina. So znanj primeri, da so gostilničarji, ki ne točijo kaj izbrane in dobre kapljice, v zadnjih 48 urah kar po večkrat dvignili cene, tako najprej od 20 lir na 25, nato na 28 in 30 lir pri litru. Vinopivec so nejevoljni.

S Spod. Štajerskega

Padec pod voz. 51letni kmet Frane Nagel iz Maxendorf pri Kirehbachu se je peljal preteklo sredo z vozom, v katerega sta bila vprežena vol in krava. Nenadoma sta se živali splašili in zdrijali po cesti. Nagel ju je skušal zadržati, da je pri tem padel tako nesrečno, da je prišel z desno ramo pod prednje kolo. Vrh tega ga je pa vol še brenil in ga nevarno poškodoval na roki ter je dobil težke poškodbe na rebrih. Z reševalnim vozom NRK iz Kirehbacha so ga prepeljali v graško kirurško kliniko.

S Koroškega

Skupščina hranilnice-raifajznovk Koroške. Dne 23. septembra t. l. je bila v slavnosti dvorani Deželnega kmetijskega društva redna skupščina raifajznovk za leto 1942. Po dobri uspehi skupščini, ki jo je vodil dipl. Kfm. Maks Möslacher, je imel dr. Santner predavanje o samopomoči v vojni. Ravnatelj Geissner je podal blagajniško poročilo in je poudaril, da je bilanca vsota poskočila od 16,8 milij. na 32,3 milij. RM in je skupna vsota prekorajala 45 milijonov prometa.

V Celovcu so pred nedavnim postavili novo in lepo kapelico v počastitev spomina velikega naravoslovca Paracelsusa, sina Viljema Bombasta pl. Hohheimsa, pred imevanega z družinskim imenom Theophrasta. Slovesnost 400-letnice njegove smrti so v Celovcu svečano praznovali. Da bi ohranili spomin na tega velikega raziskovalca, bod zbrali tudi življenjepis njegovega očeta in življenjepis znanstvenika samega. Dunajsko vseučilišče je zato ustanovilo v Beljaku Paracelsovo raziskovalno komisijo kot poseben oddelek instituta za zdravniško zgodovino. Umetnostni kipar Sepp Dobner pa je dobil nalogo, da napravi kip velikega znanstvenika, ki ga bodo nato postavili v Paracelsovi rojstni hiši v Beljaku.

V Celovcu so se na Ljudskem vseučilišču že pričela geološka predavanja, ki jih vodi vseučiliški profesorji. Predavanja so izobrazovalne in praktične vsebine, zato je zanimanje za predavanja tem večje.

Na žakovskem turnirju v Celovcu, ki se je pričel 19. septembra in končal predvečerajšnjim, so zmagali Mariborčani s 3 in pol proti 2 in pol. 19. oktobra pa bodo celovski častili nastopili v Mariboru.

Potoval sem čez Sibirijo, ki je ležala v ognju državljanske vojne, na najrazličnejših in na najbolj čudnih vozilih. Zdal se me vlačili na nerodnih vozovih z volovsko vprego, zdaj sem se moral prekladati po zamazanih in razmazanih železnih vozovih četrtega razreda, ki so se premikali naprej počasi, kot da bi se jim sanjalo. Bili so do vrha nabiti z umazano množico beguncev, na pol blaznih zaradi nedopovedljivih naporov, nevarnosti in prestanega strahu.

Teh beguncev je moralo biti na milijone. Bežali so kdo ve kam. Če bi bil katerega vprašal, kam ga pelje pot, bi mi ne bil vedel povedati. Edino, česar so se zavedali in kar so vedeli, je bila obupna, skoraj nora želja in hrepenenje, da bi usli boljševiskemu peklju.

Dalje.

ga je nadporočnik K., odlikovanec z viteškim križcem. Skupina oklepnic ogledniških vozil je drvela skozi majhna naselja, ki so se bila sprito nenadnega ropota in hrupa vsa prestrašena zbudila iz trdnega spanja, naravnost proti kraju, kjer smo bili prej videli, da so se spustili sovražnikovi padalci. Prav preveč jih ni moglo biti, morda vsega skupaj le kakih dvajset mož, a sovražnik je poleg njih spustil s številnimi padali na tla tudi strelivo, orožje in hrano.

Kmalu smo bili s svojimi ogledniškimi oklepnicami vozili že na kraju samem. Ustavili smo se in se porazdelili na posamezne oddelke. Sovražni padalci morajo biti nekje v bližini. Se vedno visi tam na bližnjih drevesih nekaj padal, ne daleč od tod pa leže po tleh zaboji, v katerih je sovražnik spustil na zemljo strelivo in hrano. Padalci so na kraju, od koder ni izhoda. Tako naglo smo jih opazili in se pogrnili za njimi, da nismo imeli niti toliko časa, da bi odnesli s seboj kaj prida hrane, orožja in streliva. En naš vod je vodil mladi podporočnik. Slet za padalci je vodila po poljskih potih v majhno vas.

Načrten boj od hiše do hiše

Naši so se morali načrtno boriti od hiše do hiše. Treba je bilo skrajne previdnosti. V zadnji hiši je bilo najprej nekaj časa vse tiho. Z debelo desko so naši vrgli vrata s tečajev, nato pa se že vrgli po dolgem na tla. Bili so to stari bojevniki z vzhodnega tojišča. Bili so že vajeni presenečenj in z njimi se ni bilo dobro šaliti. In res. Amerikanci se začeli streljati s samokreski skozi odprta vrata, a naši so jim zagnali pod noge nekaj ročnih grant. Strojnice so ameriške v vsaki preprosti v notranjosti hiše. Nekaj trenutkov je bilo spet vse tiho, murvaško tiho. A že so naši boreli skočili za njimi. Ze so ujeli prve tri ter se zapodili za ostalimi, ki so se hoteli rešiti s tem, da so jo obrali dalje po cesti. Pri tem so sovražni kovi padalci utrpeli prav krvave izgube. Čne, ki se jim je posrečilo zateči se proti goram, so naši opazili in ti so naslednje jutro že nastopili v svoje pot v umetnost.

Tretjina teh padalcev se je spustila na zemljo v civilni obleki. Vsi so imeli s seboj italijanski denar, žepne zemljevidke okoliških krajev ter ročne bombe in strelno orožje. Bili so kar najbolje oboroženi.

Čez nekaj ur se je v te hribe spet vrnil mir.

Z Gorenjskega

Poročili so se v Kranju: Mihael Pleteršek in Silva Istenič, Ziri: Albert Pečnik in Marija Retel, Kranj: Alojzij Tavcar in Frančiška Smid, Selca: Anton Jereb in Julija Zakelj, Račevo.

Pri padcu s kolesa si je zlomila nogo Bogomila Simonič, 29letna delavka. Prepeljali so jo v graško bolnišnico.

V Radovljici sta obhajala zlato poroko 73letni občinski delavec Lovrenc Tonec in njegova žena Antonija roj. Kapus.

V borbi za boljše bodočnost svojega naroda so padli na vzhodnem bojišču sledeči Korošci in Gorenjci: Ivan Scheiber, Herman Unterholzer, Alojz Kresnik, nadporočnik Jurij Reindler in Albert Piber.

Prijet kolesarski tat. Preteklo nedeljo si je naredil lepe denarce kolesarski tat, kmečki delavec Frane L., ki je kradel kolesa po Koroški in Gorenjskem in jih nato prodajal naprej. Zaradi njegove ljubezni do tuje lastnine bo moral sedeti na varnem deset mesecev v delniških zaporih v Celovcu.

S Koroškega

Skupščina hranilnice-raifajznovk Koroške. Dne 23. septembra t. l. je bila v slavnosti dvorani Deželnega kmetijskega društva redna skupščina raifajznovk za leto 1942. Po dobri uspehi skupščini, ki jo je vodil dipl. Kfm. Maks Möslacher, je imel dr. Santner predavanje o samopomoči v vojni. Ravnatelj Geissner je podal blagajniško poročilo in je poudaril, da je bilanca vsota poskočila od 16,8 milij. na 32,3 milij. RM in je skupna vsota prekorajala 45 milijonov prometa.

V Celovcu so pred nedavnim postavili novo in lepo kapelico v počastitev spomina velikega naravoslovca Paracelsusa, sina Viljema Bombasta pl. Hohheimsa, pred imevanega z družinskim imenom Theophrasta. Slovesnost 400-letnice njegove smrti so v Celovcu svečano praznovali. Da bi ohranili spomin na tega velikega raziskovalca, bod zbrali tudi življenjepis njegovega očeta in življenjepis znanstvenika samega. Dunajsko vseučilišče je zato ustanovilo v Beljaku Paracelsovo raziskovalno komisijo kot poseben oddelek instituta za zdravniško zgodovino. Umetnostni kipar Sepp Dobner pa je dobil nalogo, da napravi kip velikega znanstvenika, ki ga bodo nato postavili v Paracelsovi rojstni hiši v Beljaku.

V Celovcu so se na Ljudskem vseučilišču že pričela geološka predavanja, ki jih vodi vseučiliški profesorji. Predavanja so izobrazovalne in praktične vsebine, zato je zanimanje za predavanja tem večje.

Na žakovskem turnirju v Celovcu, ki se je pričel 19. septembra in končal predvečerajšnjim, so zmagali Mariborčani s 3 in pol proti 2 in pol. 19. oktobra pa bodo celovski častili nastopili v Mariboru.

Potoval sem čez Sibirijo, ki je ležala v ognju državljanske vojne, na najrazličnejših in na najbolj čudnih vozilih. Zdal se me vlačili na nerodnih vozovih z volovsko vprego, zdaj sem se moral prekladati po zamazanih in razmazanih železnih vozovih četrtega razreda, ki so se premikali naprej počasi, kot da bi se jim sanjalo. Bili so do vrha nabiti z umazano množico beguncev, na pol blaznih zaradi nedopovedljivih naporov, nevarnosti in prestanega strahu.

Teh beguncev je moralo biti na milijone. Bežali so kdo ve kam. Če bi bil katerega vprašal, kam ga pelje pot, bi mi ne bil vedel povedati. Edino, česar so se zavedali in kar so vedeli, je bila obupna, skoraj nora želja in hrepenenje, da bi usli boljševiskemu peklju.

Dalje.

Naročite se na III. letnik »Slovenčeve knjižnice«

Prva knjiga »Mlada Breda«

Mo izšla 1. oktobra 1943 ob 60-letnici njenega pisatelja dr. Ivana Preglja

Vsak se lahko naroči mesečno na 3 knjige ali pa na 2 knjigi. Za naročnike je cena samo 8 lir. Knjige bodo izhajale v lepi enotni opremi arh. Vladimira Gaiška.

Skrivnosti z nevidnega bojišča

Vohunski spomini iz prve svetovne vojne

»Niste marali poslušati zapovedi iz Londona. Zdal vidite, kaj se je zgodilo. Opozoril sem vas bil pravočasno, da vam grozi velika nevarnost... Se trenutek, pa bi bilo po vas. Z vami bi se bilo zgodilo prav tako, kakor se je z vašima tovarišema na desni ob zidu. Zakaj?«

Prav ta trenutek me je spet začela kuhati vročina. Po glavi so mi čisto jasno švigali vsi napeti in pretresljivi dogodki zadnjih dni, zlasti pa se je v meni spet močno in neubranljivo obudil mučni, pa vendar tako sladki spomin na Mary Beitnerjevo.

Tovariš je videl, kako mi je, zato se je sklonil k meni, ter mi dejal:

»Jaz vem... Vem, zakaj niste hoteli poslušati zapovedi. Mi vohuni, veste, se ne smemo nikoli ubadeti iz ljubezni in kar je takih reči Nikdar! Toda naj vas to ne žalosti. Pogum, dragi Dreker! O tem ne bova več govorila... Zdal je vsek minilo, po drugi strani pa...«

Pomolčal je in me pogledal, kakor da išče v mojem obrazu znamenja, če mi ni njegovo govorjenje čez glavo. Ko se je prepiral, da me ni tako hudo zadelo, kakor si je morda mislil, da me je, je nadaljeval:

»Uganil sem, kaj se godi v vašem srcu. Vedel sem za dramo, ki se je pri vsej nevarnosti in strahotah odigravala med vami in med grofci. Zato sem vas nadzoroval ter bdel nad vami...«

»Zdelo se mi je, da se stvari ne razvijajo prav. Ko sem vam sporočil, da ne

mudoma odidete iz Jekaterinburga, sem že vedel za nevarnost, ki vam grozi. Vedel sem pa tudi, da mojega naročila ne boste poslušali.

Pol ure po tistem, ko so vas prijeli, sem že zvedel, da so vas. Vse je potekalo natanko tako, kakor sem pričakoval, da bo. Zdal je bilo treba neglo delati.

Napel sem vse sile ter vpregel v del vse jveze, da sem med vašim kratkim, pa strašnim jetništvom lahko vsaj kolikor toliko pripravil vse potrebno. Toda za las je manjkalo, da nisem prišel prepozno.

Rabljevo orožje, s katerim je bil ubit vaš sosed na desni strani, se je še kadilo od strela, ko ga je krvnik že dvignil proti vam. Jaz sem ves tisti čas, kar ste vi stali tam ob zidu in čakali smrti, ležal stisnjen v kotu dvorišča. Ko sem videl, da bo pomeril na vas, sem zagnal v vojake...

No, da ne boste mislili kaj hudega, vam moram povedati, da je tista bomba bila le nedolžna pokalica, ki pa je vzdignila strašanski hrust in truš, desetkrat hujšega, kakor bi ga pa bila morda prava in resnična bomba. Rdeči vojaši so na vrat na nos pobegnili in v zmed, ki je nastala zaradi poka, sem planil k vam in vas pobral...

Zdal ste na varnem!

Da vam povem na kratko, kako je vsa stvar potekala: s pomočjo dveh dobrih prijateljev sem vas naglo odnesel do re-

ke, ki teče skozi Jekaterinburg, in vas spravil na motorni čoln, ki sem ga imel pripravljenega.

Na tem motornem čolnu ste že zdaj plovemo z vso naglico od Jekaterinburga na jug. V dobre pol ure bomo v Ščadrinsk. Od ondod pojdemo do Tjumenja, iz Tjumenja pa boste morali potovati sami proti domu...

Potovanje, ki naj bi me bilo privedlo na Japonsko, je trajalo več mesecev. Bilo je neskončno dolgo in polno pisanih prigod. Če bi hotel popisovati zgolj te, bi jih bilo za debelo knjigo.

Potoval sem čez Sibirijo, ki je ležala v ognju državljanske vojne, na najrazličnejših in na najbolj čudnih vozilih. Zdal se me vlačili na nerodnih vozovih z volovsko vprego, zdaj sem se moral prekladati po zamazanih in razmazanih železnih vozovih četrtega razreda, ki so se premikali naprej počasi, kot da bi se jim sanjalo. Bili so do vrha nabiti z umazano množico beguncev, na pol blaznih zaradi nedopovedljivih naporov, nevarnosti in prestanega strahu.

Teh beguncev je moralo biti na milijone. Bežali so kdo ve kam. Če bi bil katerega vprašal, kam ga pelje pot, bi mi ne bil vedel povedati. Edino, česar so se zavedali in kar so vedeli, je bila obupna, skoraj nora želja in hrepenenje, da bi usli boljševiskemu peklju.

Dalje.